

ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

พ.ศ. 2549

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
เกี่ยวกับการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและ
ดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ หรือการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการ
พัฒนากร หรือการพักอาศัย หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชน ไว้เป็นทาง
ปฏิบัติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504
และพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไป
ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545 อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงออก
ระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย
การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2549"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว
ในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ
พันธุ์พืช ให้ปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ มีอำนาจปฏิบัติการในเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อ
ประโยชน์ในการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ หรือการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่อ
อำนวยความสะดวกในการพัฒนากร หรือการพักอาศัย หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่
ประชาชน โดยมีต้องขอรับอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังต่อไปนี้

(1) ดัก จับ ยิง หรือฆ่าสัตว์ที่ดุร้าย และน่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกาย หรือ
ชีวิตของบุคคลใดได้ตามความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นเท่านั้น

(2) นำยานพาหนะเข้าออกในทางที่มิได้จัดไว้เพื่อการนั้นเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน
ซึ่งปฏิบัติ

(3) จัดทำสถานที่ขึ้นลงอากาศยาน รวมทั้งนำอากาศยานขึ้นลงในที่ซึ่งมิได้จัดไว้
เพื่อการนั้นเมื่อมีความจำเป็น

(4) ปิดประกาศโฆษณาข้อความ เพื่อให้ผู้มาทัศนมาตรหรือพักอาศัยเข้าใจ และปฏิบัติตามระเบียบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตลอดจนปิดประกาศโฆษณา ข้อความที่เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติด้วย

(5) นำเครื่องมือที่มีใช้ของทางราชการสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ ที่มีใช้ของทางราชการเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติเพื่องานของทางราชการ หรือเพื่อช่วยเหลืองาน ของทางราชการ

(6) แห้ววาง หรือเผาป่าตามความจำเป็น หรือเพาะปลูกพันธุ์ไม้ที่เป็นอาหารของ สัตว์ป่า

(7) ขุดดิน หิน หรือปิดกั้น หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ ตามความจำเป็น

(8) ปลูกหาเศษไม้ ป่าลายไม้ หรือไม้ขึ้นต้นตายตามธรรมชาติมาใช้เพื่อ การซ่อมแซม ปรับปรุงสิ่งปลูกสร้าง พัฒนาจัดตกแต่งที่หักผ่นหย่อนใจ

(9) คัด หรือบั่นทอนไม้ที่อยู่ในสภาพกีดขวางและเป็นอันตรายแก่อาคาร หรือ สิ่งปลูกสร้าง หรือเป็นอันตรายแก่นักทัศนมาตร หรือการพักอาศัยของนักทัศนมาตร หรือตัดต้นไม้ต้นหนึ่ง ต้นใดเป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้เป็นไปตามแผนงาน/โครงการ ตามแบบก่อสร้างและผังบริเวณที่ได้รับ อนุมัติจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือทำงานตามข้อ 4 (10)

(10) ทำทางศึกษาธรรมชาติหรือทางล่าของ โดยคำนึงถึงทัศนียภาพของสิ่งแวดล้อม ให้สวยงาม

(11) ปฏิบัติการใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาระยะเรื่อง หรือเพื่อฟื้นฟู บำรุง ดูแล รักษา และเพาะพันธุ์สัตว์ป่า สัตว์น้ำ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติให้ดีขึ้น ตามนโยบายของทางราชการ

ข้อ 5 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจปฏิบัติการในเขตอุทยานแห่งชาติได้ โดยขอรับ อนุมัติจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นการเฉพาะรายก่อนปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) แปรรูปไม้ที่โค่นล้มโดยภัยธรรมชาติ หรือไม้ที่โค่นล้มลงดเมธรรมชาติ หรือ ไม้ขึ้นต้นตายตามธรรมชาติ หรือไม้ที่คัด หรือบั่นทอนตามข้อ 4 (9) เพื่อเก็บรักษาไว้ใช้สร้างที่พักอาศัย หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างหนึ่งอย่างใดตามคำสั่งเป็นหนังสือของอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยอยู่ในความควบคุม กำกับดูแลของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติ

(2) ปลูกบำรุงป่าในบริเวณที่ถูกบุกรุกทำลายในเขตอุทยานแห่งชาติให้ฟื้นคืนดี ตามธรรมชาติ

(3) ทำถนนที่...

(3) ทำถนนที่มีความกว้างของผิวจราจรตามแบบที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นชอบ

(4) เก็บหา นำออกไป หรือกระทำหรืออย่างหนึ่งอย่างใดแก่สัตว์ ไม้ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่นเป็นครั้งคราว ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเข้าไปศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการในพื้นที่ป่าไม้

(5) ปฏิบัติการตามโครงการหรือแผนการใด ๆ เพื่อให้มีสิ่งก่อสร้างตามแบบที่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นชอบ

ข้อ 6 ในกรณีที่อุทยานแห่งชาติแห่งหนึ่งแห่งใด ประสงค์จะใช้ไม้ที่ตัด หรือบั่นทอน หรือแปรรูป เพื่อการปรับปรุงหรือพัฒนาอุทยานแห่งชาติ ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติทำการสำรวจ ประเภท ชนิด ขนาดของไม้ นั้น และจัดทำบัญชีหรือรายละเอียดแผนการใช้ไม้ เสนอผู้อำนวยการ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ท้องที่ หรือผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณา เสนอให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

ข้อ 7 เมื่อมีการกันบริเวณที่ดินส่วนหนึ่งส่วนใดภายในแนวเขตอุทยานแห่งชาติ แห่งหนึ่งแห่งใด เพื่อใช้ในราชการของส่วนราชการหรือใช้ประโยชน์อื่นในบริเวณที่ดินนั้น ให้สำนัก บริหารพื้นที่อนุรักษ์ท้องที่ หรือสำนักอุทยานแห่งชาติ สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประจำอุทยานแห่งชาติ นั้นจัดทำเครื่องหมายหรือหลักเขตแสดงบริเวณที่ดินที่กันออกตามพื้นที่ที่กำหนด โดยรีบด่วน

ข้อ 8 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการ หรือลูกจ้างในสังกัดของส่วนราชการผู้ใช้ประโยชน์ มีอำนาจปฏิบัติการในเขต อุทยานแห่งชาติ เฉพาะกรณีและเฉพาะแห่ง

ในกรณีที่ไม่มีกระแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้าง ในสังกัดของส่วนราชการผู้ใช้ประโยชน์ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้บริเวณที่ดินที่กันออกตามข้อ 7 อยู่ภายใต้ความดูแลรับผิดชอบของพนักงาน เจ้าหน้าที่ประจำอุทยานชาตินั้นจนกว่าจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ 9 ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2549

(นายคำรงค์ พิเศษ)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช